

TYGODNIK

PETERSBURSKI

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we **WTORKI**
PIĄTKI. Prenumerata przyj-
muje się pod adresem do Wy-
dawcy Tygodnika w Peters-
burgu, lub do Ekspedycyi
Gazet Petersburskiego Pocz-
tamtu, nadto we wszystkich
Pocztowych urzędach w Ce-
sarstwie i Królestwie.

Cena **ROCZNA** w Rosyji

z pocztą, a w Stolicy, z
noszeniem do mieszkań, 15

rubli. **POŁROCZNA** 8 rubli

srebrem.

PIĄTEK, $\frac{17}{29}$ LIPCA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{16}{28}$ LIPCA.

Przez Rozkaz dzienny **CESARSKI** w Wydziale Wojskowości, z dnia 12 Lipca, zostający przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Jenerał-major *Wojciech*, mianowany pełniącym obowiązki Wojennego Gubernatora miasta Kostromy i Kostromskiego Cywilnego Gubernatora.

— Przez Ukaz **CESARSKI** do Kapituły Orderów, z dnia 11 Maja b. r., mianowany kawalerem orderu Św. Stanisława 3 klasy, Konsul Jeneralny Szwedzki w Algerze *P. de Krusenstolpe*.

NOWINY Z XIĘZTW NAD-DUNAJSKICH.

«N. **CESARZ** Jmé raczył odebrać doniesienie Jenerał-adjutanta *Xięcia Gorczakowa* o wkroczeniu do Bucharestu przodowego oddziału wojsk jemu powierzonych.

Dla naszych czytelników będzie bezwątpienia rzeczą zajmującą dowiedzieć się, z jaką szybkością i w jakim porządku dokonane zostało wejście tych wojsk do Xięstw Naddunajskich.

Najwyższy rozkaz o przejściu Prutu był wyprawiony 13 Czerwca; — 20 tegoż miesiąca czoła naszych kolumn były już na prawym tej rzeki brzegu, a 3 Lipca mieszkańcy Bucharestu radośnie witali zjawienie się pomiędzy nimi ruskich chorągwi.

Do przeprawy przez Prut dwa punkta były naznaczone: *Leowo* i *Skulany*; na pierwszym z tych punktów przeszły granicę 5 lekka dywizya jazdy, 2 brygada 15 dywizyi pieszej, 4 lekka dywizya jazdy i 1 brygada 10 dywizyi pieszej z ich artylleryą i pułkami kozaków Dońskich №№ 34 i 37.

Przez *Skulany* weszły do Mołdawii dalsze wojska 4 kor-

pusu piechoty, Doński pułk № 25 i Dońska konna artylleryjska № 9 baterya.

Powitanie ze spółczuciem od mieszkańców Mołdawii, wojska były skierowane ku Seretowi trzema kolumnami: przodowy oddział z 5 lekkiej dywizyi jazdy z jej artylleryą, i Dońskim № 34 pułkiem, śpiesznie udał się ku Bucharestowi.

W Wałachii znaleźliśmy niemniej uprzejme jak i w Mołdawii przyjęcie.

Kiedy przodowy oddział już się zbliżał do Bucharestu, oczekiwali nań, pod wsią *Kolentinem*, Metropolita ze znakomitszym duchowieństwem, wyżsi urzędnicy, pierwszorzędni bojarowie i prawie cała ludność miasta. — Po przejściu mostu na rzece *Kolentino*, wyznaczony ku temu Biskup z asystencyą, pokropił wojska święconą wodą.

Raźna i wesoła postawa ludzi i zachowanie koni w wybornym stanie uderzyło wszystkich mieszkańców; z trudnością przychodziło im wierzyć, że ta świetna konnica uszła 300 wiorst w dni 13.

Wojska 4 korpusu piechoty zebrane są dokoła Bucharestu, zdrowie ich utrzymuje się dzięki Bogu w najbardziej zaspakajającym stanie. — W przodowym oddziale, pomimo forsowane marsze wśród wielkiego upału, od czasu przejścia jego przez Prut po 3 Lipca, z 5,386 ludzi, zachorowało nie więcej jak 63 a umarł tylko jeden.» (R. I.)

Po 12 Lipca zostawało chorych na cholereę w Petersburgu 629 — w ciągu doby zachorow. 84 — wyzdr. 58 — umarło 31 — po 13 Lipca pozostało chorych 624.

W ciągu doby zachor. 86 — wyzdr. 44 — umarło 30 — po 14 Lipca pozostało chorych 636.

W ciągu doby zachor. 87 — wyzdr. 55 — umarło 32 — po 15 Lipca pozostało chorych 636.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 7 (19) Lipca.

ROZKAZ DO ZARZĄDU CYWILNEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO.
Z dnia 19 Czerwca (1 Lipca) 1853 r.

Przez rozporządzenia Komisyj Rządowych i władz oddzielnych.

W Wydziale Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowani: Podarchiwista Wydziału Skarbowego w Rządzie Gubern. Płockim Bernard Dąbrowski, pełniącym obowiązki Archiwisty Wydziału Administracyjnego w tymże Rządzie Gubernijalnym; Dziennikarz Ekspedytor biura Naczelnika pow. Warszawskiego Józef Tarnowski, pełniącym obowiązki Burmistrza miasta Mszczonowa w gub. Warszawskiej; spadły z etatu Pisarz materiałów górniczych w Michałowie Ignacy Cichoński, pełniącym obow. Burmistrza miasta Gliniany w gub. Radomskiej; Podrachmistrz Wydziału wojakowego w Rządzie Gubern. Lubelskim Hieronim Karmański, pełn. obow. Tłumacza pism Rossyjskich w biurze Naczelnika pow. Zamojskiego; Sekretarz kwaterunkowy w Magistracie miasta Łodzi gub. Warszawskiej Xawery Witkowski, pełn. obow. Radnego Sekretarza Magistratu tegoż miasta, i Archiwista-Dziennikarz Magistratu miasta Łodzi Józef Lenartowski, pełniącym obowiązki Sekretarza kwaterunkowego w Magistracie tegoż miasta.

Przeniesieni, dla dobra służby: Pełniący obowiązki Pomocnika Naczelnika pow. Krasnostawskiego, Radzca Honorowy Dziewicki na pełniącego obowiązki Pomocnika Naczelnika pow. Lubelskiego; Sekretarz 1-szy biura Naczelnika pow. Lubelskiego Klemens Kościński, na pełniącego obow. Rachmistrza Wydziału Policyjnego w Rządzie Gubern. Lubelskim, i Rachmistrz Wydziału Policyjnego w tymże Rządzie Gubernijalnym Paweł Brzyski, na pełniącego obowiązki Sekretarza 1-go w biurze Naczelnika pow. Lubelskiego.

W Wydziale Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, mianowani: Assesor Ekonomiczny Okręgu Kalwaryjskiego, Radzca Honorowy Kosman, pełniącym obowiązki Komisarza Ekonomicznego w Wydziale dóbr i lasów Rządowych, uwolniony od obowiązków Komisarza Ekonomicznego w tymże Wydziale Samuel Fromberg, pełniącym obowiązki Adjunkta Ekonomicznego tamże, i Kancellista Rządu Gubernijalnego Augustowskiego Franciszek Borysiewicz, pełniącym obowiązki Adjunkta 2 Archiwum Sekcyi dóbr i lasów Rządowych w tymże Rządzie Gubernijalnym.

Przeniesieni, dla dobra służby: Kontroler Skarbowy Okręgu Pilickiego Tomasz Samczyński, na pełniącego obowiązki takiegoż Urzędu do Okręgu Jędrzejowskiego, i Rewizor Skarbowy Okręgu Jędrzejowskiego Leopold Wojde, na pełniącego obowiązki takiegoż Urzędu do Okręgu Pilickiego.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

WIEDEŃ, 12 Lipca. Podróż Cesarza Jmci do prowincyj południowych Państwa zdaje się być odłożoną na czas nieoznaczony.

— Korpus obserwacyjny, który ma być zebrany pod Peterwaradin, będzie się składał z 25 do 30,000 ludzi, w w części wojsk niemieckich, a w części słowiańskich. Niektóre z tych wojsk będą przewiezione 14 i 15 Lipca drogą żelazną do Pesth a ztamąd statkami parowemi.

— Mówią powszechnie o znacznym powiększeniu floty austriackiej i przedłużony pobyt w stolicy feldcechmistrza hrabi Wimpfen zdaje się potwierdzać tę pogłoskę. Dodają, że przedsiębrane nowe środki postawią flotę na stopie takiej rozciągłości i potęgi, jakiej dotąd w dziejach Monarchii Austriackiej nie było przykłady.

Wiedeń, 13 Lipca. Wychodzący polityczni, poddani austriaccy i toskańscy, którzy mieli udział w zabójstwie popełnionym w Smyrnie na osobie oficera marynarki austriackiej, wydani zostali przez władze tureckie i niezwłocznie będą przywiezieni do Wiednia i oddani pod sąd wojenny.

BERLIN. Czytamy w korespondencji z Berlina do gazety Augsburskiej:

12 Lipca. Królestwo JJ. oboje zamierzają, jeszcze w ciągu tego lata, odbyć podróż do Munich, po ukończeniu przez Królowę Jmę kuracyi w Ischl.

13 Lipca. Jutro, o godzinie 7 rano, Król Jmę wyjeżdża do Frankfurtu nad Odrą dla uświetnienia swoją obecnością obchodu sześćsetnej rocznicy istnienia tego miasta. Wieczorem dnia tegoż Król Jmę będzie z powrotem w Sans-Souci. Król i Królowa JJ. Bawarscy uczynią małą wycieczkę do Hamburga, z kąd wrócą do Potsdamu.

— Ogłoszony jest programmat wielkich manewrów, które będą miały miejsce w przyszłym Wrześniu w okolicach Berlina. Nowo-sformowane pułki jazdy Landwehru będą tam po raz pierwszy występowały obok jazdy linijowej.

— Xiążę Augustenburgski kupił od Hrabi Renard wielkie dobra zwane *Gross-Strelitz* za sumę 3,500,000 talarów.

BADEN. W dniu 17 Lipca odbędzie się uroczyste odkrycie w Offenburg pomnika, w kształcie posągu, wzniesionego na cześć Franciszka Drake, który, jak wiadomo, pierwszy przywoził roślinę kartoflę do Europy. Posąg wykonany jest przez snycerza Friedrich ze Strasburga. (J. de S.-P.)

ANGLIJA.

LONDYN, 16 Lipca. Wczora, w Izbie Gmin, lord John Russell, odpowiadając na zadane mu przez sira G. Grey pytanie, odpowiedział, że, na przyszłej sessyi Parlamentu, przedstawi bill mający na celu zastosowanie roty przysięgi Parlamentowej do obyczajów epoki, noszących cechę tolerancyi, a to w taki sposób, iż izraelici będą mogli zasiadać w Izbie Gmin.

P. Miles zapytywał Rządu, azali ma zamiar dalszego poszukiwania sądowego przeciw dwóm księżom katolickim, oskarżonym o podaszczenie rozruchów w Six-Miles-Bridge, wynikłych z powodu wyborów w hrabstwie Clare, w roku przeszłym. Lord Palmerston odpowiedział, że zrazu Rząd nakazał był takowe poszukiwania, ale następnie zmienił systemat na przełożenie władz miejscowych Irlandzkich. «Postępowanie tych dwóch księży, (dodał Minister), nie przedstawiało nic nadzwyczajnego, takiego coby nakazywało kroki sądowe raczej przeciw tym duchownym, niż przeciw wielkiej massie księży katolickich w Irlandyi, których zachowanie się podczas wyborów jest rzeczywiście oplakane. Zresztą

charakter religijny, nadany ostatnim wyborom w Clare, może do pewnego stopnia wymówić zapędną gorliwość duchowieństwa i lepiej jest, rzekł szlachetny lord w zakończeniu, puścić przeszłość w niepamięć, jak rozprawami sądowymi rozniecić na nowo źle stłumione nienawiści.»

Gdy i Izba podzieliła zdanie Ministra, rzecz zesłała do rozpraw nad artykułami billu o zarządzie Indyj i 175 głosami przeciw 79 uchwaliła, że Dyrektorowie kompanii będą zasiadali w Parlamencie.

— Na posiedzeniu Izby Gmin, w Komitecie nad billem o marynarce kupieckiej, P. Ingham podał poprawę, iżby okręty kupieckie, w razie otrzymanej od marynarki Królowej Jmci pomocy lub ratunku, były oswobodzone od wynagradzania za to majtków i marynarzy Rządowych. Wniosek takowy, któremu się oparli Pierwszy lord Admiralicji i admirał Walcott, został odrzucony 151 głosem przeciw 20.

— Piszą z Portsmouth, 15 Lipca: «Flotta kanału la Manche powiększy się w tych dniach okrętem J. K. *Mości the Queen*, od 120 dział, przybywającym z Plymouth i innym, *the Neptune* też od 120 dział, zaś okręt *the Duke of Wellington* od 131 dział, który wyszedł ze Spithead w przeszły Wtorek na krążenie po morzu przez trzy tygodnie, odebrał rozkaz wrócenia natychmiast przez umyślnie wyprawiony za nim statek. Wszystkie okręty floty są opatrzone w żywność i amunicją tak, iż mogą w każdej chwili użyte być do czynnego działania.

— W *Morning-Chronicle* czytamy: «Odbieramy w tej chwili z Wiednia następującą wiarogodną depezę telegraficzną, datowaną z Korfu 10 Lipca:

«Wielkie bezprawie popełnione tu zostało przez wychodźców politycznych. Dwaj z nich zabili jednego Anglika, zostali oni pojmani, osądzeni i powieszani w dniu 12 Lipca.»

— *Morning-Herald* ogłasza dwie depeze telegraficzne z Wiednia. Jedna z nich donosi, że gdy Rządy angielski i francuzki zażądali od austriackiego objaśnień we względzie zgromadzenia wojsk pod Peterwaradin, odpowiedziano im, że krok ten jest czystym tylko środkiem obronnym.

Druga zawiera wiadomość, że trzy okręty amerykańskie znajdują się w Bosforze. Twierdzą też, że fregata *Cumberland* przywiozła znaczną summę pieniężną do Konstantynopola.

Londyn, 18 Lipca. Przed kilku dniami między Irlandczykami i wychodźcami Włoskimi znajdującymi się w Londynie przyszło do krwawej zwady w pobliżu jednego z tutejszych kościołów katolickich. Ostatniej nocy bezprawia te ponowiły się. Irlandczycy, pod przywództwem Neale, atakowali Włochów, dowodzonych przez Staurenghi. Zwyciężeni Irlandczycy schronili się i zatarasowali w jednym domu, który został osaczony przez Policją. Oblężeni bronili się rzucając cegły i lejąc wodę wrzącą, na oblegających. Policja wszakże zdobyła dom, i aresztowała czterech przywódców, w tej liczbie i samego Neale.

(Na Giełdzie dzisiejszej Konsolidy 97½.) (J. de S.-P.)

FRANCYA.

PARYŻ, 18 Lipca. Czytamy w korespondencyi gazety Augsburskiej, z Paryża, z dnia 11 Lipca: «Ostatni Okolnik Gabinetu Rossyjskiego dobrze był przyjęty w towarzystwach dyplomatycznych, gdzie znaleziono, że duch tego aktu jest prawdziwie jednowczym. Wczora odebrano tu z Londynu ważne depeze i rozwiązanie w drodze pokoju kwestyi Wschodniej nie podpada już wątpliwości. Co do propozycyi uczynionej przez Francją, iżby kwestya Wschodnia poddana była pod rozbiór Kongressu europejskiego, to się ziszczyć nie da, przełożenie takowe mało albowiem zjednało u wielkich Mocarstw sympaty.»

«Wszystkie przygotowania do podróży Cesarzowej są już ukończone; zresztą zdrowie N. Pani nie do życzenia nie zostawuje.

«Rozmaite krążą tu pogłoski o celu przybycia Królowej Matki Hiszpańskiej; sądzą, że zamierzone jest małżeństwo jednej z córek Królowej Jmci, z jednym krewnym Cesarza, mianowicie z Xięciem Napoleonem Hieronimem.» (Korespondencye gazety Belgijskiej *Indépendance*, wręcz zaprzeczają tej wiadomości.)

«Wypadki w teatrze Opery zawsze mocno powszechną zajmują uwagę. Wiele osób siedzi w więzieniu i twierdzą w Paryżu, że wielu z nich będą przewiezieni do Kayenny bez żadnych sądowych formalności. W liczbie więźniów wymieniają syna jednego dawnego Członka Zgromadzenia Konstytuującego.

— Donoszą, że wyspa Monte-Christo, wstawiona przez znanego romans P. Dumas, była ofiarowana przez jej właściciela na sprzedaż Rządowi Francuzkiemu za skromną summę 20,000 franków, lecz Minister Marynarki, uważając tę umowę tylko z punktu najbliższego pożytku materialnego, odmówił kupna ze względu, że brzegi tej wyspy skalistej nie mają dobrej dla okrętów przystani. Wyspę tę nabył Anglik jeden i założył na niej winnice, z których spodziewa się wielkich korzyści. Twierdzą też, że Rząd angielski układa się z Rządem Toskańskim o nabycie wyspy Gorgone, położonej pod samą Liwurną i daleko większej od Monte Christo.

— Królowa Marya-Krystyna i małżonek Jej, książę Rianzares, oddali wizytę Cesarzowi i Cesarzowej JJ.

Paryż, 19 Lipca. Ufność w przyjacielskie złatwienie zajścia między Rosją i Turcją ustaliła się nakoniec na Giełdzie tutejszej i takowy stan umysłów wyraził się natychmiast na kursie papierów publicznych. Rząd Francuzki i Angielski, mają oczywiście najmocniejsze postanowienie nie wprowadzania flott swoich do Dardanellów, chyba by zaszło coś nadzwyczajnego, czego znikąd spodziewać się nie można. (Na Giełdzie 18 Lipca 4½ procentowe 102 franki 60 centimów, 3 procentowe 78 fran, 30 centimów.) (J. de S.-P.)

WŁOCHY.

SARDYNIA. Depesza telegraficzna z Turynu donosi, że J. K. Wysokość Xiążę Genui wrócił do tej stolicy 14 Lipca

wieczorem z Xiężną swą małżonką, z podróży po Francyi, Anglii, Belgii i Niemczech.

— Donoszą z Faenza, z dnia 9 Lipca, że Gubernator tej wyspy, Ghirri, został ciężko raniony wystrzałem karabinowym przez niewiadomego złoczyńcę, który ratował się ucieczką.

RZYM. Listy z Rzymu, (mówi gazeta *l'Opinione*), zaprzeczają wiadomości o wypuszczeniu na wolność Calandrelli, niegdyś dowódcę artylleryi podczas oblężenia Rzymu, i za którym, w ostatnich czasach, prosili sami oficerowie wojsk francuzkich. Calandrelli zostaje dotąd w więzieniu. Jest wprawdzie w Rzymie stronnictwo, które przemawia za środkami łaskawości, ale stronnictwo to jest zbyt słabe, a uczucia surowości coraz więcej przemagają w Radzie Papieżkiej.

(*J. de S.-P.*)

HISZPANIA.

Donieśliśmy już z jakim oburzeniem prassa peryodyczna angielska powstawała na Rząd wyspy Kuby, za otwarte tolerowanie, ledwo nie zachęcanie handlu murzynów, który tam w pełni kwitnie. Rząd angielski niemniej energicznie obstawał za ściśłym wypełnieniem istnących traktatów. Ostatnia poczta z New-York, z dnia 2 Lipca, przywiozła nakoniec wiadomość o środkach przedsięwziętych na Kubie dla powściągnięcia tego haniebnego frymarku. Gubernator wyspy, generał Canedo, aresztował szefa handlarzy murzynów, znanego Julion Zulueta. Jest wszakże obawa, iżby to nie było rzekome tylko rozporządzenie i sądzą, że nie tylko Zulueta będzie wypuszczony, ale że nawet otrzyma wynagrodzenie za to, że był aresztowany.

(*J. de S.-P.*)

TURCYA.

Gazeta Kolońska odebrała wiadomości telegraficzne z Konstantynopola z dnia 9 Lipca. Przesilenie, którego się lękano po dojściu wiadomości do Konstantynopola o wkroczeniu wojsk rossyjskich do Xięztw nad-Dunajskich, przeszło bez wstrząśnienia. Z pewnością oczekiwano rozwiązania w drodze pokoju. Układy we względzie wypadków zaszyły w Smyrnie szły też biegiem zwyczajnym.

— W korespondencji gazety Belgijskiej *Indépendance* z Konstantynopola, z dnia 4 Lipca, czytamy: «Niepokojącą jest zawsze postawa ludu w pewnych kwartałach Stambułu, gdzie dawały się już dawniej uważać symptomata fermentacyi. W ogóle doniesienia o usposobieniach niższych klass ludności wzniewały obawę, i wczora Dywan miał posiedzenie wyłącznie poświęcone obmyśleniu środków ku odwróceniu wszelkich pokuszeń buntowniczych i szczególniejszemu surowemu powściągnięciu wszelkich manifestacyj nieprzyjaznych chrześcianom. Te obawy mogą też być i płonne, wszakże wszyscy dobrzemysłący z przyjemnością będą widzieli środki zapobiegające niebezpieczeństwu, i takowe, w potrzebie, będą mogły być wzmocnione obecnością kilku okrętów, pożyczonych u floty angielskiej lub francuzkiej.

Lord Redcliffe wiele stracił na swej popularności, a szcze-

gólniej na ufności, którą turcy ku niemu mieli. Z tego powodu opowiadają, że na jednym z ostatnich posłuchań wyraził się w sposób, który się nie podobał Sultanowi, który oświadczył to swoim Ministrom i powiedział, że ton Posła Angielskiego każe mu sądzić, że się więcej należy obawiać anglików niż rossyan.

«Sprawa Smyrneńska nie mało zajmuje umysły. Wielu z wychodzców, którzy zaatakowali byli oficerów austriackich, uwięziono; ale prawdziwi zabójcy jednego z tych oficerów, lubo wiadomi, zdołali wszakże umknąć przed poszukiwaniami Policji; są to dwaj włosi i jeden węgier.»

— Czytamy w *Indépendance Belge*: «Odbieramy drogą Niemiec naszą korespondencyą ze Stambułu, z dnia 7 Lipca. Jest ona bardziej jeszcze niż poprzedzająca w duchu europejskim, to jest za pokojem. Mowa jest w niej o modyfikacyi Gabinetu Ottomańskiego, w skutek której złoży swój portfel Seraskier (Minister Wojny) Mehemet-Ali-pasza, szwagier Sultana, i przywodzi, w Dywanie, stronnictwa przeciwnego Rossyi. Byłoby to wyraźną skazówką usposobienia Dywanu do ustąpienia w kwestyi Wschodniej.»

(*J. de S.-P.*)

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOSCI.

(Przez statek parowy Stelliński.)

WIEDEŃ, 17 Lipca. Wczora wieczorem wrócili do tujszej Stolicy: N. Cesarz Jmć z Morawii, JJ. CC. Wysokości Arcyksiężna Zofija i Arcyksiążę Karol-Ludwik z Berlina i Drezna, a Arcyksiężęta Franciszek-Karol i Ludwik z Brünn.

(*R. I.*)

PARYŻ, 21 Lipca. Coraz większa pewność utrzymania pokoju spowodowała na Gieldzie nowe podwyższenie papierów, tak iż wczora 4½ procentowe stanęły na 103 franki a 3 procentowe na 78 fran. 65 centimów.

(*J. de S.-P.*)

LONDYN, 20 Lipca. Czytamy w *Sun*: «Z przykrém uczuciem donieść nam przychodzi, że Królowa Jmć zachorowała też na odrę. W przeszłą Sobotę, przed wyjazdem Dworu na wyspę Wight, pokazały się symptomata choroby i przez czas jakiś wątpiono, czy Królowa będzie mogła puścić się w drogę. Mimo to N. Pani wyjechała do Osborne i szczęściem podróż nie miała złych skutków. Po przybyciu do Zamku choroba całkiem się rozwinęła i od tej chwili postępuje biegiem zwyczajnym.

— Przedwczora, w Izbie Lordów, lord Clarendon zapowiedział, że wszystkie papiery dotyczące się kwestyi wschodniej, za dni kilka, będą Parlamentowi złożone.

Tegoż dnia, w Izbie Gmin, lord John Russell dał żądane objaśnienie wiadomych już szczegółów, dotyczących się uwięzienia w Smyrnie wychodzca Costa i dodał, że Rząd angielski nie ma wiadomości, iżby Anstrya zażądała od Porty wydania wychodzców węgierskich.

Tegoż dnia Izba Gmin przyjęła 176 głosami przeciw 102 bill o poborze od spadków, który był kamieniem węgielnym systematu finansowego Pana Gladstone. Izba naprzód poodrzucała słabą większością kilka popraw gorąco bronio-

nych, które wszakże bardzo nieznacznie byłyby zmodyfikowały ogólny układ systematu. Jest to wielki i stanowczy tryumf dla obecnego Gabinetu, który po przejściu billu indyjskiego i billu o poborze od spadków, zdaje się być na długo ustalonym.

(J. de S.-P.)

TURCYA. Gazeta *Times*, podług swoich korespondencyj z Konstantynopola z dnia 5 Lipca, doniosła: odkryty został spisek na życie Sultana i ztąd nastąpiło wyłączenie z Gabinetu Reszida-paszy i Wielkiego Wezyra.

Independance Belge, udowodniwszy mylnosć pierwszej z tych nowin, której nie powtórzyła żadna inna korespondencya 5 i 7 Lipca, co do drugiej wyraża się następnie: «Co się tyczy drugiego faktu, ogłoszonego w *Times*, to jest o wyjściu z Dywanu Reszida-paszy i Wielkiego Wezyra, był on prawdziwym przez kilka godzin, bez żadnego wszakże związku z mniemanym spiskiem.

«Reszid-pasza i Wielki Wezyr rzeczywiście odebrali byli dymisyą za dojściem do Stambułu urzędowego doniesienia o przejściu Prutu przez wojska rossyjskie. W tej pierwszej chwili stronnictwo Wojny było wzięło przewagę, ale wdanie się reprezentantów wielkich Mocarstw odwróciło Sultana od wojowniczych pochopów. Reszid i Wielki Wezyr zostali na nowo przywołani i wtedy stała się do prawdy podobną modyfikacya Gabinetu taka, o jakiej donosi nam nasz korespondent, to jest usunięcie Mehemet-Ali-paszy, albowiem Gabinet nie mógłby istnieć, jeżeliby pozostał złożonym z dwóch przeciwnych pierwiastków: pokoju i wojny.»

— Gazeta Kolońska ogłasza depezę telegraficzną z wiadomościami z Konstantynopola z dnia 11 Lipca. Spodziewano się noty Reszida-paszy w duchu jednawczym, mającej położyć koniec wszelkim nieporozumieniom.

Floty angielska i francuzka stały zawsze jeszcze w Besika.

(J. de S.-P.)

(DROGĄ ZWYCZAJNĄ.)

LONDYN, 20 Lipca. Przedwczora Izba Gmin zajmowała się dalszym rozbiorem billu Rządowego o nowej organizacyi zarządu Indyj. Kilka §§ przyjęto. Poprawa sira H. Maddock, który chciał, iżby dodani byli do Rady Prawodawczej Indyj członkowie z osób całkiem obcych i służbie Rządowej, i Kompanii, odrzucona została 108 głosami przeciw 39.

— Wiadomości z wysp Antylijskich są po 27 Czerwca. Największy nieład panował w Jamaica; Rząd ze Zgromadzeniem Prawodawczym są w niepojednanej kłótni; wszystkie sprawy zatrzymały się w biegu, Skarb zamknięty. Dla braku funduszu na zakłady karne musiano wielu więźniów wypuścić. Żółta gorączka czyni straszne spustoszenia.

— Odebrano pocztę z Indyj i Chin. Nic nowego z teatru wojny; owszem, zdaje się, że pochód wojsk angielskich na stolicę Birmanów będzie wstrzymany. Jenerał Rodwin prosił o upoważnienie do przedsięwzięcia działań zaczepnych, ale Wielkorządca, margrabia Dalhousie odmówił i rozkazał tylko ustalić się w kraju już zawojowanym.

Nowiny z Chin są po 14 Maja; potwierdza się wiadomość,

że powstańcy są panami Nankinu i Czyn-Kiang-Fu; zresztą nie zawierają objaśniającego wzajemne położenie stron wojujących.

PARYŻ, 21 Lipca. Nowe uwięzienia zostały dokonane; kilka osób uwięziono w tak zwanym kwartale Łacińskim; sądzą że wszystkie te środki są w związku ze spiskiem teatru Opery.

— 17 Lipca było takie zimno w Paryżu, że wszystkie spacery były wyludnione i wszędzie palono w kominkach.

— Obawy nieurodzaju, tak niedawno szerzone przez różne gazety, okazały się więcej niż płonnemi. Z większej części Departamentów dochodzą wiadomości, że urodzaj przewyższył lata zwyczajne.

MADRYT, 14 Lipca. P. Llorente, mianowany Posłem w Konstantynopolu wyjechał wczora do miejsca przeznaczenia.

— Gazeta urzędowa zawiera Dekret Królowej, kontrasygnowany przez Ministra Skarbu, o wypuszczeniu bonów Skarbowych na sumę 300 milionów realów; bony te mają zastąpić dotychczasowy dług niekonsolidowany.

WŁOCHY. Depesza telegraficzna z Turynu, z dnia 19 Lipca odebrana w Turynie donosi, że Wielki Xiążę Toskanii złągodził na wieczne wygnanie karę śmierci, na którą skazani zostali Guerazzi i trzej jego współnicy.

TURCYA. Odebrano w Paryżu wiadomości z Beyruth z dnia 29 Czerwca. Znaczna fermentacya panuje pomiędzy ludnościami chrześcijańską i muzułmańską. Obwiniają się wzajemnie o nieprzyjazne zamiary i zakupują broń. Wyprowadzenie z Turcyi znacznej części wojsk, strzegących wybrzeży Syryjskich, dało powód do niniejszego poruszenia. Ramadan, który jest epoką exaltacyi fanatyzmu tureckiego, nie obszedł się bez zwarcia się poważnionych różnowierców.

— Nowiny z Alexandryi są po 7 Lipca. Flotta egypaska, złożona z 12 żaglowych i 4 parowych statków wojennych, była w gotowości do odpłynienia pod wodzą Hassana-paszy. Zebrany też został korpus posiłkowy z 15,000 ludzi, który będzie posłany do Turcyi pod dowództwem Selima-paszy.

— Podług dotąd odebranych wiadomości ze Smyrny, sprawa o aresztowaniu Marcina Costa, wychodźca węgierskiego, przez Konsula Austriackiego i oddania go na bryg Austriacki *Hussar* na tém się zatrzymała, że korwetta wojenna Amerykańska *Saint Louis* stanęła obok brygu, i nabwszy działa, pogroziła, iż rozstrzela ten statek, jeżeli Costa nie będzie wydany dowodczy korwetty jako poddany Stanów Zjednoczonych, albo przynajmniej wydany władzom tureckim. Później otrzymane depesze donoszą, że na dzielne wdanie się Konsula jeneralnego austriackiego oraz agentów innych Mocarstw, obie strony zgodziły się wydać Costa Konsulowi Francuzkiemu, Panu Pichon, który ma go zatrzymać do czasu rozwiązania sporu, czyim właściwie jest poddany. Do Smyrny spodziewany jest statek wojenny austriacki *Custozza* z instrukcyami od Posła P. Bruck i na pomoc brygowi *Hussar* przeciw takiej przemocy ze strony Konsula Amerykańskiego.

(J. de S.-P.)

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

Czytamy w gazecie Marsylskiej *Sémaphore* z dnia 14 Lipca: „Statek parowy *le Marocain* przywiózł tu dziś, o godzinie w pół do szóstej, z Algeru, Wielkiego Szeryfa Abdelsalamben Sidi-hadzi-el-Arabi-el-Uazan i jego orszak, złożony z 35 osób.

„Ten wielki Szeryf, którego władza duchowna uznana jest we wszystkich krajach muzułmańskich, pochodzi w prostej linii od siostry Mahometa. Celem przybycia jego do Marsylii jest odprawienie pielgrzymki do Mekki; tu zabierze się on na fregatę *Albatros*, która go odwiezie do Alexandryi. Dygnitarz ten został przyjęty na statku jeszcze przez agenta Spraw Zagranicznych hrabię de Nollent, przez P. Beaumier Konsula francuzkiego w Rabat i pułkownika sztabu głównego; odwieziono go z orszakiem w sześciu powozach, eskortowanych przez pluton jazdy do Hotelu Wschodniego.

„Na statku *Marocain* przybyło nadto 200 arabów, udających się też do Mekki; ci będą przewiezieni do Alexandryi na statku parowym tejże kompanii *l'Egyptien*, który odchodzi 16 Lipca.

Constitutionnel donosi, że P. Poitevin, znany żeglarz napowietrzny, wyjechał już do Petersburga i wiezie z sobą swego sławnego konika z rasy *poney*, na którym Pani Poitevin pokilkakroć puszczała się w obłoki, a co dało powód w Londynie do procesu, wyprowadzonego przeciw niej ze strony Towarzystwa, czuwającego nad wykonaniem prawa o zapobieżeniu okrutnego obchodzenia się ze zwierzętami.

W tych dniach Lombard Paryzki (Mont de Piété) wydał pożyczkę nieznaną dotąd w dziejach tego zakładu. Pewny znakomity cudzoziemiec położył w głównym biurze zastaw, na który mu wydano summę 500,000 franków; zastaw ten składa się zdrogich kamieni, klejnotów i korunek wielkiej ceny. Szacowanie tych kosztowności przez przysięgłych taksatorów trwało całe dni trzy. Gdy Lombard Paryzki pożyczka na 9 procent i nadto pobiera ½ procent komissowego, właściciel, dla wykupienia zastawu po upływnym roku, będzie musiał, prócz zwrotu pożyczonej summy, zapłacić 47,500 franków.

Piszą w jednej Hiszpańskiej gazecie: „Spodziewany jest do Madrytu olbrzym, rodem z Grenady. Do lat sześciu wieku, wzrost jego był zwyczajny, ale od siódmego roku tak rosnąć zaczął, że przed wyjściem z dzieciństwa miał już 5 stop 2 cale wysokości i gęstą brodę. Dziś, w wieku 23 lat, wysoki jest 9 stop bez kilku cali. Był już po dwakroć żonaty, i owdowiał. Obok takiego wzrostu jest do tyła cichy i bojaźliwy, iż dziecko nawet mogłoby go bezkarnie skrzywdzić.

Nader jest skłonny do rozkoszy zmysłowych; bardzo lubi wino i je za pięciu; chodzi nadzwyczaj szybko. Mówią, że celem jego podróży do Madrytu, jest chęć pojęcia w małżeństwo słynnej z piękności w tej stolicy kobiety, utrzymującej sklep limonady.

Najpóźniejsza moda, przyjęta przez damy Paryzkie, przypomina obyczaje dzikich z tą różnicą wszakże, że Francuzki nie przekolewają jeszcze sobie chrząstka nosowego i nie zawlekają obrączek. Modna dama Paryzka nie pokazuje się teraz w towarzystwie wpród, aż poczerni sobie obficie brwi, rzęsy i brzegi powiek, i odmaluje na skroniach żyłki. Te przeobrażenia dokonywają się za pomocą tuszu chińskiego i lazurowej farby, a tak zmieniają fizyonomije kobiet, że mężowie często nie poznają własnych żon wychodzących z gotowalni.

W Stanie Indiana, jednym ze Zjednoczonych Stanów Ameryki północnej, uchwalono prawo, z mocy którego każdy nieżonaty mężczyzna, mający przeszło 30 lat, obowiązany jest albo pojąć żonę, albo opłacać corok do Skarbu 50 dollarów; uzbierane ztąd pieniądze wydają się kobiecie, która, po następującym 1 Stycznia, najpierwsza wyjdzie za mąż. Wdowcy nie ponawiający związków małżeńskich, ulegają temuż podatkowi.

W licytacji autografów po Xięciu Wellingtonie, odbytej w Londynie, jeden przedmiot z czasem nabierze wielkiego historycznego interessu. Jest to spisany przez samego Xięcia wykaz wojsk, które miał w swem rozporządzeniu w bitwie pod Waterloo. Wykaz ten jest następujący: Wojsk angielskich, wraz z Legiją niemiecką, 60,000 ludzi; hollenderskich 30,000, hanowerskich 25,600, Brunswickich 7,000 Nassauskich 3,000, miast anzeatycznych 3,000, ogół 127,000 ludzi. Cyfra wojsk hanowerskich była podana przez Xięcia od 24 do 25,000 ludzi, ale nie poprawił podług tego cyfry ogólowej, która powinna by być 128,000. Papier ten kupiony został za 1 funt sterlg. 10 szylingów.

Po niedawno zasłej śmierci Ministra Spraw Zagranicznych w Stanach Zjednoczonych, P. Daniela Webster, zważona została przy dysseceji massa mozgu tego znakomitego dyplomaty, który uchodził za bardzo rozumnego. To weszło w modę w całej Ameryce i rodzina każdego cokolwiek znanego obywatela Stanów, śpieszy podawać przez gazety do powszechnej wiadomości ilość znalezionej w jego czaszce mozgu. Tak w jednej z gazet ostatniej poczty amerykańskiej z tryumfem było ogłoszono, że po zważeniu mozgu niejakiego P. Amosa Lawrence, pokazało się, że miał go o dwie uncye więcej niż P. Daniel Webster.